

Tárgytematika

Környezet-egészségtan

LGB_KM030_1

Tárgyfelelős neve: dr. Zseni Anikó

Félév: 2013/14/2

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 6/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a természetes környezet összetevőinek és a környezeti közegek szennyezésének emberi egészségre gyakorolt hatásait, szerepüket a betegségek kialakulásában. Betekintést ad a környezeti ártalmak megelőzésének lehetőségeibe, a megelőzés intézményrendszerébe, Magyarország környezet-egészségügyi helyzetébe.

TANTÁRGY TARTALMA

A félév tudnivalóinak ismertetése, egyéni feladatok kiosztása, megbeszélése.

A környezetegészségtan alapjai: legfontosabb fogalmak, alapelvek

Környezet és genetika: környezeti és genetikai tényezők szerepe a betegségek kialakulásában, a köztük lévő kölcsönhatások mechanizmusai, kölcsönhatások a főbb betegségecsoportokban.

Általános toxikológia: a környezeti expozíció típusai, kockázatbecslés, kockázatelemzés, környezethigiénés toxikológia, a mérgezés lefolyása, populációs mérgezési különbségek, a mérgek behatolási útjai, biotranszformáció, detoxikáció, rejtett, larvált mérgezések.

Részletes toxikológia: az egyes szennyező anyagok emberekre (emberi egészségre) gyakorolt hatásai). A szennyező anyagok kémiai tulajdonságaik alapján csoportosítva és tárgyalva (bioszervetlen és bioszerves kémiai ismeretek). A főbb csoportok: fémek és vegyületeik, gázok, savak, lúgok, oldószerek, halogénezett szénhidrogének, alifás vegyületek, peszticidek stb.

A járványtan alapjai: általános járványtan, fogalmak, járványterjedés.

A leggyakoribb fertőzések járványtana (aerogén fertőzések, gyomor-bélcsatorna megbetegedései, ételmérgezők, bőrön keresztül létrejövő fertőzések, anthroponózisok járványa, szexuális úton terjedő fertőző betegségek), a balesetek járványtana.

Természetegészségtan: a természeti környezet egészségi hatásai, természetes gyógytényezők (barlangterápia, gyógy- és ásványvizek a gyógyászatban), a természet egészségkárosító hatásai (UV sugárzás, napszúrás, hőguta, hidegártalom, pollenallergia), természeti mérgezések (gombamérgek, növényi mérgek, állati mérgek), egészségügyi kártevők (mikroorganizmusok, ízeltlábúak, rágcsálók) és az ellenük való védekezés.

A táplálkozás egészségügyi vonatkozásai; a táplálkozási szokások, a táplálék eredetének betegségekkel való összefüggései.

A művi környezet egészségtana: településszerkezet, településtervezés és az egészség kapcsolata, épület- és lakásegészségtan (belső terek egészségkárosító hatásai és anyagai), migrációs medicina, ionizáló és nem ionizáló sugárzások biológiai hatásai, a környezeti zaj egészségre gyakorolt hatásai.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A hallgatók által önállóan végzett munka:

A félév során a hallgatók – az oktatók által javasolt – témák közül egyet feldolgoznak, és 12-15 oldalas tanulmányt készítenek. A tanulmány beadási határideje a szorgalmi időszak 13. hete.

A számonkérés módja: a félév írásbeli vizsgával zárul. A vizsga anyaga: az előadások anyaga.

Az értékelés módja: 5 fokozatú értékelés. Az érdemjegy a beadott tanulmány (40%) és a vizsgán elért eredmény (60%) alapján kerül megállapításra.

Vizsga: írásbeli-szóbeli

KÖTELEZŐ IRODALOM

Ajánlott irodalom:

Szeged: Dési Illés (szerk.): Környezetegészségtan. – Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Kiadó, Szeged, 2002, P258

Pécs: Ember István (szerk.): Környezetegészségtan. – Dialog Campus Kiadó, Budapest- Pécs, 2006, P398